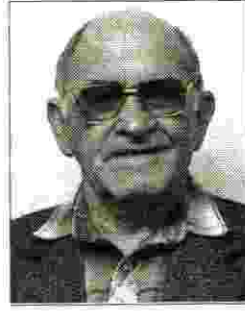
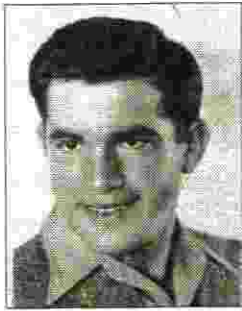

אלמוג יוסף (לבית פנצ'ק) "יוסקה"

ליד 1923, פרושוביצה, פולין. עליה: 1936
גיוס לפלמ"ח ב-1942, לפלי"ם ב-1943
הכינוי בהעפלה: "אורנוב",

ה ע ס נ ה ר י ס י ו

תל-אביב הומה מטיילים תושבי העיר והסביבה, ואנחנו קב' "שיבולת" מהנוער העובד בפעולה חינוכית על שפת הים מתחת לבית האדום בדרומה של שכונת "מחלול" שבצפון תל-אביב. ב-21:00 לערך, אוניה על כל אורותיה עולה לחוף, כמה מאות מטרים צפונית לנו, ומתחילה בפעולה להורדת אנשים ממנה לחוף.

מאות סקרנים, כולל אותנו, נהרו לכיוון האוניה, עדים למחזה מרהיב. האוניה עם חרטומה תקועה בחוף, ואנשים יורדים ממנה - מי בסירות ומי בכוחות עצמו - נתפורנו בלחץ המשטרה הבריטית שהגיעה למקום והשתלטה על הנעשה.

למחרת היום, בפעילות שגרתית של שבת בבוקר בירקון, במסגרת הקורס למדריכי שייט, התוודענו לפעילות "ההעפלה" מליל אמש בה לקחו חלק נכבד מדריכי הימיה של "הפועל תל-אביב" בהם: טנקוס שמואל, רב מגן (ברצ'ק) אגיוב יעקב (ז"ל), כתרילאל יפה ז"ל, לישיצ'נסקי מרדכי (מוצה) ז"ל, מנשה ברוך ז"ל ואחרים.

דוידקה נמרי ז"ל כינה אותם בכתביו "נערי הירקון". האוניה מליל אמש הייתה "טייגר היל" שהביאה לחופי הארץ 1417 מעפילים. ליל "טייגר היל" נחרט במוחי והביא

תולדות וכרונולוגיה

נולדתי בפולין בעיירה פרושוביצה שליד קרקוב למשפחה ציונית.

מגיל צעיר מאוד חבר ב"השומר הצעיר" - הוריי מהמעמד הבינוני חברים פעילים בתנועת "העובד", ייסדו את ביי"ס העברי "תרבות" בעיירה שם למדתי, בנוסף ללימודי החובה הממלכתי הפולני. בבי"ס זה רכשתי את השכלתי הציונית, ואת ידיעותיי בהיסטוריה היהודית בת זמננו כולל לימודי ארץ ישראל.

1936 - משפחתנו (בעלת שש נפשות) עלתה לארץ ישראל והשתכנה בתל-אביב.

את השכלתי היסודית השלמתי בבי"ס לילדי עובדים, ואת השכלתי התיכונית בבי"ס המקצועי "מונטפיורי".

1938 - בהיותי חבר תנועת "הנוער העובד" הצטרפתי להגנה למסגרת הגרנ"ע, וכעבור שנה מצאתי את עצמי חבר בימיה של "הפועל תל-אביב".

1939 - נתקבלתי לקורס "מדריכי שייט" בסקציה הימית בהפועל (בחברתם של אברהם מירון (מירצקי) ז"ל) מילוא מאיר ז"ל, גבע רוד ז"ל ויבדלו לחיים צבי שור, שיניצקי יהודה, מוקה לימון ואחרים) בניהולו של טנקוס שמואל (בעתיד אלוף - מפקד חיל הים).

מהפלמ"ח לחיל הים

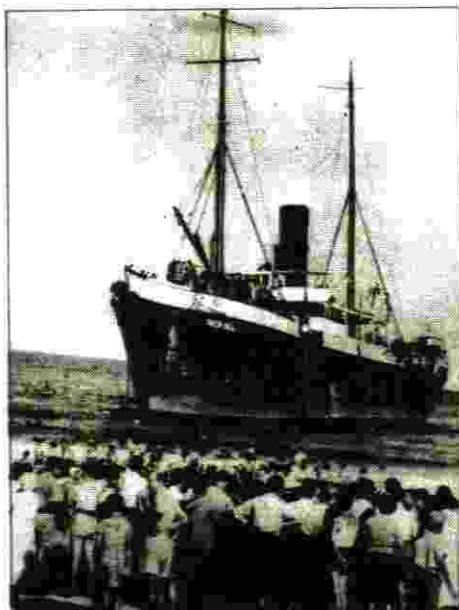
בשלהי 1942 - התגייסתי לפלמ"ח ונתקבלתי לקורס מפקדי הסירות מס' 2, שנפתח בקיסריה באפריל 1943, בפיקודו של יענקל'ה סלמון ז"ל.

ינואר 1945 - מצאתי עצמי בקורס חובלים א' שהתקיים בחיפה ליד ביי"ס הימי בחסותו של הטכניון העברי - בהנהלתם של: רב מגן (ברצ'ק) ושמוליק טנקוס. בסיומו של קורס זה החלה פעילותי בהעפלה ובארץ.

אפריל 1948 - בהגיעי לארץ כמפקד אוניית ההעפלה "נחשון הקסטל" התבררתי כי גויסתי לשירות הימי (לימים חיל הים) במסגרת העברת הפל"ים לשירות זה.

מ"טייגר היל" ל"מדינת היהודים" - זכרונות

אחד בספטמבר 1939 - יום שישי, ערב שבת. חוף ימה של

האוניה "טייגר היל" עם 1417 מעפילים בחוף ת"א ב-1.9.1939

כמרוצת הזמן לגיוסי לפלמ"ח למטרת הפעילות בהעפלה. עם סיום קורס החובלים וכמה חודשי שירות באוניה "עמוס", בהפלגותיה במזרח הים התיכון, לקחתי חלק בהדרכה בקיסריה ובהורדת מעפילים מהספינות לחוף.

22 בנובמבר 1945 - ליל "ברל כצנלסון"

בסיום הורדת המעפילים מהאוניה בחוף שפיים, נתפשו ע"י משחתת בריטית בלב ים 2 הסירות האחרונות שהורידו את המעפילים לחוף והיו ברכם לבסיסם בקיסריה, ואני כמפקד אחת הסירות, נעצרנו במחנה המעצר "לטרון" כפעילים בהורדת מעפילי "ברל כצנלסון".

לעושים במלאכה ולי היה זה מפגש מרגש מאוד עם המעפילים, שארית יהדות יון, ניצולי מחנות השואה.

וכדברי אלתרמן "הם נשאו את עמם על שכם" - כך זה היה וכך גם הרגשנו.

1946 - בשלהי שנה זו יצאתי לפעילות באירופה כזוהת שאולה. הגעתי למרסיל (מחנה "סן ז'רום") שהיה הבסיס המרכזי של המוסד לעלייה ב' בצרפת, שם צורפתי ל"חוליית הכנת אוניות" להעפלה בראשותו של גרעון שוחט (גרע) ז"ל.

בין הכנת אוניה אחת לשנייה, לקחתי חלק בניהול "מחנות העלייה" בדרום צרפת. האחד - מחנה נוער ניצולי השואה בקיול'ב' באזור מרסיל, והאחר - מחנה "דפנה" בסביבת "טרז" שמערב למרסיל - בו נאספו כ-300 ניצולי שואה ומשפחות החוזרות מרוסיה לפולין לקראת עלייתם לאוניה "תיאודור הרצל".

המפגש עם נוער ומשפחות ניצולי שואה עם איש פל"ים מארץ ישראל היה עבורי קשה ומרגש מאוד.

העולים ראו אותנו כמושיעים, כל מוצא פינו נתקבל ללא עוררין. ניהול מחנות העלייה נתן לי הביטחון לקראת תפקידי בעתיד כמפקד אוניות מעפילים.

במרסיל נפגשתי עם חברים מתקופת הנערות, לקראת משימות לאומיות משותפות, היתה זו עבורי הפתעה נעימה ומרגשת כאחד.

1947 - ב-20 למאי שנה זו נתבשרתי ע"י שמריה צמרת ז"ל (הממונה על פעילות המוסד בצרפת) כי ב-22/5/47 צפויה להגיע ל"פורט דה בוק" אוניה אמריקאית שכינויה "הצפונית" עם צוות מתנדבים יהודים מארצות צפון אמריקה, אשר מיועדת להפליג לים הבלטי ולקחת מפולין מעפילים וכי אני נתמנתי כמפקד אוניה זו ולצידו: שמוליק הרם (הוכמן) כמלווה ומטפל בעולים, אברהם מירון ז"ל כמלווה ומכונאי האוניה וכן אהרון מיכאלי ופתחיה פייג, גדעונים מקורס לאלחוט שנערך במרסיי (מתנדבי מעפילים פוטנציאלים).

"הצפונית" שוברת קרח במשמר החופים של ארה"ב בתקופת המלחמה ושם ה"Northland" הגיעה לפורט דה בוק לקראת ערב כמצופה.

למחרת היום הגענו לאוניה והוצגנו בפני רב החובל והצוות שלה.

ההוראות לנו היו להפליג בהקדם בגמר הסידורים חזרה לאוקיינוס האטלנטי ולהגיע לנמל "ביון" בחוף המערבי של צרפת בצפון "הביסקיה".

המטרה - להכין אוניה זו להעפלה בנמל קטן זה רחוק מעיני המודיעין הבריטי. הסוכן שלנו ב"ביון" יקשר אותנו עם המספנה שתבצע ההתקנות באוניה ע"פ ההנחיות והתכניות שלנו. המפגש שלנו (אנשי פל"ים) עם צוות המתנדבים באוניה היה חיובי ביותר - פגשתי כיניהם אחד המתנדבים שהכרתי עוד באוניה "חיים ארלוזורוב" בתפקיד קצין ניווט בעת היותה במרסיל.

ב-2/6/47 הפלגנו לדרכנו והגענו לנמל ההכנה "ביון" ב-12/6/47.

המפגש עם הנהלת המספנה והמהנדס שלה היה חיובי והעבודה החלה מיידית למחרת.

כעבור שבוע ב-18/6 הגיעה לנמל "ביון" אוניה אמריקאית נוספת של המוסד בשם "פרוקה" (PADUCA) וכינויה היה "המלאך".

עבודות הכנת "המלאך" להעפלה נמסרו לאותה מספנה. לקראת הגעת "המלאך" הגיע מפקדה המיועד, מוקה לימון - חברי משכבר הימים. יחסי שני צוותי האוניות (מתנדבים ואנשי פל"ים) היו ידידותיים ביותר, נעזרנו אחד בשני בכל. פרשת "יציאת אירופה" שינתה את תכנית משימותיה של "הצפונית".

לצד גירוש מעפילי "אקסורוס" חזרה לאירופה, הכריזה ממשלת בריטניה כי כל אוניה שתיתפש על ידם, מעפיליה יוחזרו למדינה ממנה הפליגה האוניה.

בעקבות הכרזה בינלאומית זו ובמטרה להזים את רוע הגזירה הגיע המוסד לעליה להסכם עם שלטונות רומניה (בהסכמת ברית המועצות) לאפשר יציאתם של כ-4,000 יהודים מרומניה דרך בולגריה.

שתי האוניות, "הצפונית" ו"המלאך" הופנו לים השחור לנמל "בורגו" בבולגריה לקחת משם את המעפילים.

ב-28/8 הפליגה "הצפונית" מ"ביון" בדרכה לים השחור, ואילו "המלאך" הפליגה כבר קודם לכן ב-4/8 בדרכה לאותו יעד.

עברנו את מיצר "גיברלטר" בחוף הצפון-אפריקאי בליל ה-3/9/47, ומיד עם כינסתנו לים התיכון הצטרפה אלינו משחתת בריטית שליוותה אותנו במסע של כ-2,000 מיל לאורך הים התיכון מהגיברלטר ועד לכניסה למיצר הדרדנלים בפתחו הדרומי של ים השיש.

הבריטים, בליווי צמוד לנו, בחנו אותנו היטב מכל הצדדים מדי יום ביומו. ההפלגה בנתיב זה בעונה זו הייתה נעימה, ללא סערות. הייתה זו הזדמנות לצוות לנוח לאחר 4 ימי הפלגה בים סוער מאוד במפרץ "ביסקיה", ולאורך החוף הפורטוגזי בדרך לגיברלטר. לנו ניתנה הזדמנות לסידורים

מחוסר מקום על "המלאך" והם יגיעו ל"צפונית" לפני הצהריים. האוניה היתה גדושה עם למעלה מ-2,500 איש ע"פ המניין ברציף-לאחר קליטת הנוער בהצלחה בלב ים - נמנו באוניה 2,664 מעפילים.

למחרת בבוקר הרמנו עוגן ויצאנו לפגוש את "המלאך" מחוץ לשרה המוקשים, יחדיו הפלגנו ובהיכנסנו לים האיגאי ציפתה לנו הפתעה נוספת. 2 משחתות בריטיות מחכות לנו בפתח היציאה מים השיש.

הנתבים ירדו מאוניותינו כמקובל, על פי הנוהל הימי, ואנו בדרכנו לארץ עם ליווי צמוד - משחתת בריטית לכל אוניה. רגשותיי, כן גם רגשות חבריי מהפל"ים והמתנדבים כולל אנשי הצוות הזר, היו בשיאם ממעורבות כולנו בקהל המעפילים: בעלייתם ושיכונם באוניה, והמשיכו לגאות בהמשך המסע עד כניסתנו לנמל חיפה.

הים היה נינוח. רוח ים קלילה וקרירה, השמים מכוסים כשליש בענני נוצה וכבשים והשמש המציצה בין לבין מחממת את הקהל השוכן בצפיפות על סיפון ירכתי האוניה ואת האחרים מבין המעפילים העולים מבטן האוניה לסיפונים להינפש ע"פ תור וסדר קבועים.

שהיינו משך שלושת ימים בעגינה מחוץ לנמל אפשרה לנו התארגנות נינוחה ומסודרת בחיי היום יום כולל ההתארגנות והכנת המעפילים למאבק נגד השתלטות הבריטים על האוניה. צוות המתנדבים לקח חלק פעיל באחריות ובטיפול בכל הנעשה באוניה בחיי היום יום שהתבצע ע"י המעפילים עצמם. (הכוונה להכנת המזון וחלוקתו, ניקיון ושמירה על נוהל חיים תקינים באוניה, כולל הכנת כוח הגנה למאבק נגד הבריטים על האוניה). בשלב זה הוסבו שמות האוניות לשמות עבריים ע"פ ההוראות מהארץ.

"המלאך" נקראה מעתה "גאולה", ואילו "הצפונית" נקראה "מדינת היהודים". החלפנו את שם האוניה החדש לעברית ולאנגלית על דפנות גשר הפיקוד במקום השמות הלועזיים - תוך כדי העגינה במפרץ.

האוירה באוניה הייתה ארצישראלית בליווי שירי מולדת, שבקעו ממערכת הרמקולים בכל אוניה. ביום ה-2/10 עם שחר, לקראת התקרבות לחופי הארץ, התפצלנו: "גאולה" בנתיב לחיפה ואנחנו, "מדינת היהודים" בנתיב לתל-אביב כמתוכנן. תוך זמן קצר הצטרפו משחתות נוספות - מעתה ליוו אותנו 4 משחתות, 2 מכל צד (גם "גאולה" לא קופחה בשל כך), ובצהרי היום החלה פעולת השכנוע וההסברה של הבריטים אל המעפילים ברמקולים בשפות: יידיש, רומנית ועברית.

ולאחר מכן התזה בסלוני מים מלוחים לעבר סיפוני האוניה מלווים בגז מדמיע שהומטרו מהמשחתות. לאחר מכן היו מספר ניסיונות השתלטות ע"י הצמדות משחתת לאוניה שלא הצליחו בגלל תמרון בלתי צפוי שלנו. לבסוף, עם רדת היום, בניסיון ההיצמדות לדופן שמאל

אחרונים לקראת קליטת המעפילים באוניה, ולרענן מחדש את סדר הפעילויות והתפקידים של צוות המתנדבים - כן ניצלנו את השייט הנינוח להסברה על מה שקורה בארץ בתקפה האחרונה.

החיים באוניה התנהלו כבאוניה ישראלית אם כי השפה המדוברת של כל הצוות הייתה אנגלית.

בפתח הכניסה למיצר "הרדנלים" נפרדו מאתנו המלווים שלנו. מכאן חצינו את ים השיש ומיצר "הבוספורוס" ונכנסנו לים השחור. ב-14/9/47 זרקנו עוגן באחד המפרצים בחוף הדרומי של בולגריה - כאן קיבלנו אישור סופי לכניסתנו לנמל "בורגו".

ב-12/9 בשעות הערב נכנסנו לנמל בעזרת נתב מקומי (רוסי במקורו) שהגיע וניתב את האוניה דרך שדה המוקשים שלאורך החוף הבולגרי.

נקשרנו לרציף, ליד "המלאך". כאן הצטיידנו במי שתייה (ע"י מילוי מחדש של כל מיכלי המים).

נקבע שנהיה אנחנו הראשונים בקבלת העולים לאוניה. ב-22/9 עם רדת היום, בשעה 21:00 לערך, החלה עליית המעפילים לאוניה, שהורדו מקרונות רכבת, שהגיעה הישר מרומניה, סגורים ונעולים תחת משמר רומני ובולגרי. העלייה לאוניה התנהלה באווירה מרגשת של כל אנשי צוות האוניה והסתיימה כמתוכנן.

עם בוקר עזבנו את הנמל עם הנתב שהכרנו. עגנו מחוץ לנמל משך כ-3 ימים עד להצטרפותה של "המלאך" ויחדיו הפלגנו בנתיב לים התיכון ולארץ.

תוך העלייה לאוניה, וההמתנה מחוץ לנמל, נכונו לנו 2 הפתעות: האחת - עם העולים שמחציתם היו משפחות, הגיעו כ-150 תינוקות בסלי נצרים - הפתרון (בהסכמת

אחד מ-150 התינוקות עם מעפילי "מדינת היהודים" - בסל הנצרים

ההורים): התינוקות שוכנו בחדר החולים שהוכן מראש (מתוכנן לחולים). 4-5 סלים עם התינוקות על כל דרגש בקומותיים, האמהות הורשו לטפל בתינוקות ושוכנו ע"כ בקרבת מקום.

השניה - ביום השלישי לעגינתנו לפנות בוקר קבלנו מברק האומר כ-80 בני נוער בגילים עד 14 נשארו על הרציף

המלווה - שנקמן ישראל (אחד המתנדבים מארה"ב מהאוניה "מדינת היהודים"), ושאל בן-זאב פולי פרקש (איש המוסד) כבעל מקצוע ואחראי להתקנת הדרגשים באוניה - משם עם השלמת ההתקנות וההצטיידות כמים ודלק (פחם). הגענו לאזור בנדול ב-8/3/48 ועם 560 מעפילים הפלגנו בנתיב לארץ עם שחר למחרת היום.

בגלל תקלה חמורה במערכת ההנעה (ברדוד הקיטור) נאלצנו להעביר את המעפילים ב-12/3/48 ליד האי "מונטה קריסטו" לספינת ההעפלה "יחיעם" שהפליגה מ"גאטה" שבאיטליה עם 238 מעפילים בלבד למטרה זו. מכאן הפלגנו לתיקונים יסודיים לנמל "בסטיה" בקורסיקה. לאחר גמר התיקונים הגענו בליל ה-13/4/48 בשנית למפרץ באזור "בנדול" שם חיכו לנו 550 מעפילים - מחציתם מיהדות צפון אפריקה שהובאו לצרפת למטרת עליה לארץ בהעפלה. שם האוניה הוסב, כמקובל בים, ל"נחשון הקסטל" (ע"ש מבצע נחשון להסרת המצור על ירושלים). ב-26/4 נתפשה "נחשון הקסטל" ע"י משחתת בריטית ליד חופי הארץ. האוניה נגררה לחיפה ומעפיליה גורשו לקפריסין. המאבק על האוניה נגרר השתלטות הבריטים היה קשה ביותר. מספר רב של חיילי הצי הבריטי נזרקו לים. כן היו מספר רב של פצועים קל משני הצדדים.

הייתה זו האוניה האחרונה שהבריטים עצרו וגרשו את מעפיליה לקפריסין. ע"פ ההוראות שוב ירדתי לסליק (שהוכן לשם כך) עם מספר מעפילים וחברי לצוות, ואילו למגורשים לקפריסין התלווה שליח תנועת של יהדות דרום אפריקה לאירופה, שהצטרף להפלגה זו במטרת עלייה לארץ.

מ"מדינת היהודים" לאח"י "אילת" (הראשונה)

ב-22 לאפריל 1948 ההגנה כבשה את חיפה והופכת לעיר עברית נמל חיפה כנמל צבאי בריטי לפינוי הכוחות מארץ ישראל נשאר בשליטת הצבא הבריטי (עד לפינוי הסופי ב-30/6/48).

רציפי הנמל מלאים פליטים ערביים באלפיהם המחכים לגואל הבריטי שיוציאם מחיפה. בימים האחרונים בהפלגה באוניה "נחשון הקסטל" לא היינו מעודכנים בנעשה בארץ. שחרור חיפה היה לנו הפתעה נעימה. עם כניסתנו לנמל אמנם בגרידה ע"י משחתת בריטית - הפתעה נעימה לא פחות היתה לי בבשורתו של גרישה שנקמן ז"ל מכפר גלעדי, איש המוסד, וסגנו של הודקה נמדי ז"ל, ובעת הזאת היה הממונה על הכנת אוניות מעפילים כאוניות לחימה ב"שירות הימי" (חיל הים בעתיד), שהוקם זה עתה, שאני נדרש להתייצב במפקדת השירות בתל-אביב.

למחרת היום במפקדה נפגשתי עם ירדני מהפל"ים: זכאי אברהם ז"ל, משה רבינוביץ' ז"ל ויבדל לחיים ארוכים שמואל ינאי (סמק) אשר מבשרים לי כי נתמנית כאחראי על הכנת האוניה "מדינת היהודים" כאוניית מלחמה

שלנו, אנו הפנינו את חרטום האוניה לשמאל וההתנגשות עם המשחתת הייתה בלתי נמנעת - המשחתת ניזוקה קשות בחלקה הקדמי ואילו המשחתת מימין הצליחה להיצמד לדופן ימין והנחיתה כיתת חיילים מזוינים ותפשה את גשר הפיקוד שנוטרל כבר קודם לכן על ידנו, והשליטה על האוניה המשיכה להיות בידנו מנקודת פיקוד משנית (מדינת היהודים" כשוברת קרח בעבר לא ניזוקה). המעפילים קיבלו התראה להיצמדות ע"כ לא היו נפגעים.

משך כשעה בהמשך ההפלגה בנתיב לחוף בשליטתנו כאשר המשחתת צמדה אלינו, כשאורות תל-אביב נראים כבר באופק, הנחיתו הבריטים לאוניה קבוצת הנדסה אשר פילסה דרכה בכוח אל סיפון חדר המכונות, חדרה פנימה והצליחה לשתק את 2 מגנעי האוניה. מרגע זה נפסק החשמל והאוויר בכתן האוניה. הוצאנו את כל האנשים לסיפונים.

האוניה נקשרה למשחתת שגררה אותנו לנמל חיפה לשם הגענו עם בוקר למחרת. גם כאן נקשרה האוניה "מדינת היהודים" לצידה של האוניה "גאולה" ברציף הדמעות (ע"פ כינויו של אלתרמן את הרציף הזה).

במקום זה שהו האוניות והמעפילים עליהם שלושה ימים. השהיית גרושם לקפריסין של 4,052 המעפילים והחזקתם באוניות קשורות לרציף בתנאים קשים ביותר משך שלושת הימים הושפעו לא מעט מההכרזה הבילאומית בפרשת "יציאת אירופה". אולם, בסופו של דבר, גורשו המעפילים לקפריסין ולא הוחזרו לארצות מהן הפליגו האוניות - כהכרותם הבינלאומית.

ע"פ ההוראות התלווה למגורשים חברי לצוות הפל"ים שמוליק הרם (הוכמן), ואילו אני עם כ-2'0 איש מבין המתנדבים וחברי לצוות, ומספר מעפילים ירדנו לסליק שהוכן באוניה מבעוד מועד, ויצאנו לחופשי בעזרת חוליית הנמל של הפל"ים לאחר שהמעפילים עזבו את האוניה.

כתום כשבועיים בארץ בסוף אוקטובר 1947 יצאתי שוב להמשך הפעילות בצרפת.

הגעתי למרסיל ושוב הפגישה עם חברים במחנה "סן ז'רום", מכאן לסיור חופים עם ידידי משכבר הימים דוד'ה (דוד בן-חורין). לקחתי חלק בהעלאת המעפילים באזור בנדול - סן טרופז (מזרחית למרסיל) לספינות: "עליה", "הפורצים" ו"לקוממיות".

"נחשון הקסטל" - האחרונה לגירוש לקפריסין

1948 - מחצית ינואר בפגישה עם שאול אביגור, על פי יוזמתו, קיבלתי מינוי כמפקד הספינה "טדרון" (TADORNE) שנרכשה בנמל הדייג "לה רושל" במערב צרפת בצפון מפרץ ביסקיה.

המשימה - להכשיר את הספינה טכנית, להצטייד במקום ולהפליג לים התיכון למיצר "בונופציו" שבין קורסיקה וסרדיניה ולהכינה שם כאוניית מעפילים.

לקראת ההפלגה הצטרפו אליי: הגרעוני - כורנשטיין שלום,

ולהפליג כמפקדה. לצירי במשימה נאסף צוות ימאים וטכנאים בראשם חברי וידידי אברהם מירון (מידצקי) ז"ל, ששירת איתי בצוות אוניית ההעפלה "מדינת היהודים" כמכונאי האוניה - אברהם היה הרוח החיה בהכנת האוניה, בשיקום המכונות ומערכות החשמל באוניה, כקצין המכונה של האוניה משך כל תקופת מלחמת העצמאות.

ביום ה-21/5/48 הפליגה "מדינת היהודים" לעת ערב תחת דגל תורכי מנמל חיפה לתל-אביב (נמל הבית של מדינת ישראל). עם יציאתה בפיקודי, הוסב שמה לאח"י "אילת". הייתה זו אוניית המלחמה הראשונה של חיל הים.

משימותיה של אח"י "אילת" היו: הגנת נ"מ (נגד מטוסים) באזור נמל תל-אביב וליווי אוניות עולים ואניות רכש נשק לנמל תל-אביב והגנה עליהם (עוד 2 אוניות מעפילים שהיו בהכנתם הצטרפו מאוחר יותר: אח"י "השומר" (ווג'ווד) ב-9/6/48, ואילו אח"י "הגנה" הצטרפה רק ב-18/7/48).

הימים ימי מלחמת תש"ח. קשים למדינה: צבאות ערב פולשים לגבולות המדינה מכל עבר, הצבא המצרי דוהר צפונה ונעצר רק באישרוד (אשרוד), תל-אביב מופצצת ע"י חיל האוויר המצרי מדי יום, גוש עציון נפל לידי הלגיון הירדני ואף העיר העתיקה בירושלים נפלה לידי, בצפון פינוי נשים וילדים מיישובי הגליל המערבי במסגרת מבצע "בן עמי" להסרת המצור על יישובים אלה.

"קרב עמק איילון - אונית המעפילים האחרונה

29 למאי 1948, אונית המעפילים "קרב עמק איילון" עם 706 עולים מלווה ע"י אח"י "אילת" ומנותבת לקיסריה, בגלל הפצצת נמל תל-אביב ע"י מטוסים מצריים. העולים הורדו בביטחה כבימים ההם, מאוכסחים ומלווים ע"י אוניית מלחמה ישראלית ולא נרדפים ע"י משחתת בריטית.

הקרב על תל-אביב

4 ביוני 1948, אח"י "אילת" בסיוור בים, צפונית לתל-אביב, ובכוננות נ"מ.

מברק ממפקדת ח"י בשעה 11:45 מפנה אותנו לדרום לזיהוי אוניה בלתי מזוהה המפליגה לאורך החוף צפונה.

ב-13:40 דרומית ל"נבי רובין" (פלמחים כיום) המטרה מזוהה כ-3 אוניות מצריות: קורבטה מטיפוס "סלופ", אונית גחיתה L.S.T ועליה סירות פלישה, אוניה נושאת צבא "אל אמירה פאוזיה" עמוסת צבא על סיפונה, מפליגות בטור עורפי צפונה. המרחק ביננו כ-10 מיל. סגרנו טווח וב-14:00 לערך בצענו מספר שינויי נתיב במטרה להטעות את האויב, ולבחן את תגובתו.

הקורבטה המצרית פתחה מהירות לקראתנו ומרחק של כ-3 מיל המטירה אש מתותחיה (3 אינץ') לעברנו. לאחר טיוח קצר חטפנו 2 פגיעות ללא נזקים בכושר השייט.

ענינו בנשק שבידנו (2 תותחי נ"מ - 20 מ"מ). פגזינו נפלו בחצי המרחק שבינינו. סגרנו טווחים כדי לנצל הירי שלנו בטווח קצר, תוך כדי שינוי נתיבי הפלגה כדי לשבש ירי תותחי האויב.

ב-15:00 לערך קיבלנו סיוע אוירי כמובטח. בעוד קרב התותחים בינינו נמשך, מטוס "בוננה" תקף את האוניות המצריות ללא נזקים לאויב.

בהתקפה נוספת ב-17:00 עם 2 מטוסים נפגעה נושאת הצבא "אמירה פאוזיה". בהתקפה זו בעת צלילה נפגע אחד המטוסים שלנו מטיפוס "פיירצ'יילד" בו נהרגו דוד שפרינצק ז"ל ומתי סוקניק ז"ל. המטוס שינה כיוון צלילתו לניצב למים, וצלל בלי להשאיר עקבות. האוניות המצריות שינו כיוון דרומה ונסו על עקביהם בנצלם עדיפות המהירות שלהם.

החיפושים שלנו בצירוף תגבורת כלי שייט לא נשאו פרי. קרב זה מנע מהמצרים את הרצון והיכולת להנחית כוחות דרומית לתל-אביב כסיוע לכוחותיהם שנעצרו באשרוד.

אח"י "אילת" ממשיכה במשימותיה ולוקחת חלק בסיוע לכיבוש המשולש הקטן (סירה ג'בע עין רזל - דרומית לחיפה) ע"י הפגזת חוף, וכן הפגזת מטרות האויב בצור שבלבנון לאחר שחומשה בתותח יבשתי 65 מ"מ (נאפוליאונצ'יק).

ספט' 1948 - באיטליה נרכשו "סירות נפיץ" עבור יחידת החבלה של חיל הים. לקחתי חלק בבחירת אונית מעפילים מ"צי הצללים" ובהתקנתה כאונית אם לסירות אלה (האוניה "בן הכט"). שמה הוסב לאח"י "מעוז" - שירתתי באוניה זו עד סוף מלחמת העצמאות ב-1949.

המשכתי את שירותי הסדר בחיל הים עד סוף אוג' 1968, במגוון תפקידים בים, ולחילופין ביבשה ובמפקדה.

בשנת שרותי האחרונה בחיל הים, בנוסף לתפקידי הצבאי החיילי, הושאלתי במשרה חלקית למשרד הבטחון, ביחזמתי, לנהל את משימת הקמת מוסיאון "ההעפלה וחיל הים", אותו ניהלתי ופיתחתי עם שחרורי מצה"ל ועד יציאתי לגמלאות ב-1995.

זכתה שוכרת הקרח "נורטנלד" במלחמתה נגד "הנאצים" להטביע 2 אוניות ביון גרמניות באוקיינוס הצפון אטלנטי - וזכיתי אני לפקד עליה כאונית המעפילים "מדינת היהודים", ולהביא ארצה 2,664 ניצולי שואה בתקופת המאבק. וגם לפקד עליה כאונית מלחמה אח"י "אילת" הראשונה בחיל הים במלחמת העצמאות.

נישאתי לרעייתי, חיה, ב-1955 שהייתה מאז לצירי כל הדרך. גידלנו יחדיו לתפארת את שלושת ילדינו ומהם לנו נכרים נחמדים ונפלאים.